

## Podstawy prawne działania

W przyjętej w roku 1997 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej sformułowane zostały ogólne założenia ustrojowe dla funkcjonowania samorządu terytorialnego. Ich rozwinięciem są ustawy powierzające do wykonywania wybrane zadania publiczne poszczególnym szczeblom samorządu. Od dnia wejścia w życie reformy administracyjnej wprowadzającej zasadniczy, trójstopniowy podział terytorialny państwa, tj. od dnia 1 stycznia 1999r., powołane zostały powiaty, wśród nich Powiat Białostocki Ziemiński z siedzibą w Białymstoku, położony w województwie podlaskim.

Powiat Białostocki stanowi lokalną wspólnotę samorządową tworzoną przez mieszkańców terytorium obejmującego 15 gmin, w tym gminy miejsko-wiejskie: Choroszcz, Czarna Białostocka, Łapy, Supraśl, Suraż, Tykocin, Wasilków, Zabudów i Michałowo oraz gminy wiejskie: Dobrzyniewo Duże, Gródek, Juchnowiec Kościelny, Poświętne, Turośń Kościelna oraz Zawady.

Mieszkańcy powiatu podejmują rozstrzygnięcia:

- w głosowaniu powszechnym - poprzez wybory i referendum powiatowe, lub
- za pośrednictwem organów powiatu, którymi są:
  - rada powiatu – będąca organem stanowiącym, składającym się z radnych wybranych w wyborach powszechnych
  - zarząd powiatu – będący organem wykonawczym, w którego skład wchodzi z mocy ustawy starosta jako jego przewodniczący oraz wicestarosta, a także radni wybrani przez radę powiatu w głosowaniu tajnym.

Powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność, posiada osobowość prawną, a jego samodzielność podlega ochronie sądowej. O ustroju powiatu stanowi jego statut.

Akty prawne regulujące zasady działania samorządu powiatowego to:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej,
2. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym.
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 1998 roku w sprawie utworzenia powiatów.
4. Ustawa z dnia 25 lipca 1998 roku o wejściu w życie ustawy o samorządzie powiatowym, ustawy o samorządzie województwa oraz ustawy o administracji rządowej w województwie.
5. Ustawa z dnia 24 lipca 1998 roku o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej w związku z reformą ustrojową państwa.
6. Ustawa z dnia 29 grudnia 1998 roku o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrożeniem reformy ustrojowej państwa.
7. Ustawa z dnia 21 stycznia 2000 roku o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej.
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej.
9. Statut Powiatu Białostockiego.
10. Europejska Karta Samorządu Terytorialnego sporządzona w Strasburgu dnia 15 października 1985 roku.

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady działania samorządu powiatowego jest ustawa z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2016r., poz.814 ze zm.). Działając we własnym imieniu i na własną odpowiedzialność powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym (nie naruszające zakresu działania gmin) w zakresie :

- 1) edukacji publicznej,
- 2) promocji i ochrony zdrowia,
- 3) pomocy społecznej,
- 4) polityki prorodzinnej,
- 5) wspierania osób niepełnosprawnych,
- 6) transportu zbiorowego i dróg publicznych,
- 7) kultury i ochrony dóbr kultury,
- 8) kultury fizycznej i turystyki,
- 9) geodezji, kartografii i katastru,
- 10) gospodarki nieruchomościami,
- 11) administracji architektoniczno-budowlanej,

- 12) gospodarki wodnej,
- 13) ochrony środowiska i przyrody,
- 14) rolnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego,
- 15) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
- 16) ochrony przeciwpowodziowej, przeciwpożarowej i zapobiegania innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska,
- 17) przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy,
- 18) ochrony praw konsumenta,
- 19) utrzymania powiatowych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- 20) obronności,
- 21) promocji powiatu,
- 22) współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Do zadań publicznych powiatu należy również zapewnienie wykonywania określonych w ustawach zadań i kompetencji kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży.

Ustawy mogą określać inne zadania powiatu, w tym nakładać na powiat obowiązek wykonywania zadań z zakresu organizacji przygotowań i przeprowadzenia wyborów powszechnych oraz referendum.

Ustawy określają przypadki, w których właściwe organy administracji rządowej mogą nałożyć na powiat obowiązek wykonania określonych czynności w zakresie należącym do zadań powiatu, związanych z usuwaniem bezpośrednich zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz z obronnością.

W celu wykonywania zadań powiat może tworzyć jednostki organizacyjne i zawierać umowy z innymi podmiotami oraz tworzyć związki z innymi jednostkami lokalnego samorządu terytorialnego.

Powiaty, związki i stowarzyszenia powiatów mogą sobie wzajemnie bądź innym jednostkom samorządu terytorialnego udzielać pomocy, w tym pomocy finansowej.

Powiat może zawierać z organami administracji rządowej porozumienia w sprawie wykonywania zadań publicznych z zakresu administracji rządowej. Może też zawierać porozumienia w sprawie powierzenia prowadzenia zadań publicznych z jednostkami lokalnego samorządu terytorialnego, a także z województwem, na którego obszarze znajduje się terytorium powiatu.

Na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawach rada powiatu stanowi akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze powiatu.

W zakresie nieuregulowanym w odrębnych ustawach lub innych przepisach powszechnie obowiązujących, w szczególności uzasadnionych przypadkach, rada powiatu może wydawać powiatowe przepisy porządkowe, jeżeli jest to niezbędne do ochrony życia, zdrowia lub mienia obywateli, ochrony środowiska naturalnego albo do zapewnienia porządku, spokoju i bezpieczeństwa publicznego, o ile przyczyny te występują na obszarze więcej niż jednej gminy.

Mieniem powiatu jest własność i inne prawa majątkowe nabyte przez powiat lub inne powiatowe osoby prawne.

Powiat samodzielnie prowadzi gospodarkę finansową na podstawie budżetu powiatu, uchwalanego przez radę powiatu. Powiat nie może prowadzić działalności gospodarczej wykraczającej poza zadania o charakterze użyteczności publicznej.

Zarząd powiatu wykonuje zadania powiatu przy pomocy starostwa powiatowego oraz jednostek organizacyjnych powiatu, w tym powiatowego urzędu pracy. Kierownikiem starostwa powiatowego jest starosta.

W indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości powiatu decyzje wydaje starosta, chyba że przepisy szczególne przewidują wydawanie decyzji przez zarząd powiatu.

Nadzór nad działalnością powiatu sprawuje Prezes Rady Ministrów oraz Wojewoda, a w zakresie spraw finansowych - Regionalna Izba Obrachunkowa. Organy nadzoru mogą wkraczać w działalność powiatu tylko w przypadkach określonych ustawami. Nadzór nad wykonywaniem zadań powiatu sprawowany jest na podstawie kryterium zgodności z prawem.

## Metryka strony

Podmiot udostępniający informacje: **Marek Falkowski**

Informację wytworzył / za treść informacji odpowiada: **Marek Falkowski**

Opublikował: **Marek Falkowski**

Data wytworzenia informacji / dokumentu: **04-02-2010**

Data udostępnienia w BIP: **04-02-2010 14:22**  
Data modyfikacji informacji: **29-11-2016 13:04**